

Kyrkosångens vänner

K. S. V:s centralkommitté har hållit årssammanträde i Stockholm den 8 januari 1959 under Biskop em. G. Auléns ordförandeskap.

Bland beslut må nämnas, att de kretsar, som ställt sig oförstående för uppmaningen att höja årsavgiften till centralkommittén borde taga denna angelägna sak till förnyat övervägande. Uppmaningen har villfarits av kretsarna i Lund, Växjö och Strängnäs,

att i den av K. S. F. föreslagna utvidgade samarbetskommittén insätta tre representanter, att utverka en K. S. V:s orgeldag under Kyrkosångshögtiden i Hälsingborg,

att överlämna åt samarbetskommittén att utforma någon gemensam högtid i samband med K. S. F:s och K. S. V:s nästa årssammanträden,

att låta sig representeras i Ceciliastiftelsen av herrar ordf., Weman, Åberg och W. Ahlén,

att bevilja Geijerskolan ett anslag på 200 kr, att omvälja den sittande styrelsen, bestående av herrar Aulén, ordf., Nygren, v. ordf., Grefberg, sekr., Karl G. Gustafsson, kassör, Åberg, bibliotekarie samt H. Weman och W. Ahlén.

Stockholm 8 januari 1959.

Gabriel Grefberg
sekr.

K. S. V:s centralkommittés räkenskaper för år 1958 upptaga i sammandrag följande poster:

Inkomster

Behållning vid årets början	1 136: 75
Årsavgifter	1 325: 00
Belopp överfört från Lotterimedelskassan vid kontots upphörande . .	21: 20
Netto av psalmlistans försäljning	5: 00
Bankränta under året	7: 57
Kassörens fordran	121: 15
	<hr/>
	2 616: 67

Utgifter

Sekreterarearvode	100: 00
Anslag till tidskr. Sv. Gudstjänstliv	250: 00
Anslag till Geijerskolan	200: 00
Sammanträden, porton m. m.	540: 95
Behållning till år 1959	1 525: 72
	<hr/>
	2 616: 67

Gökhem den 31 dec. 1958.

Karl G. Gustafsson
kassaförvaltare

Skara stiftskrets av K. S. V. årsberättelse 1958

Arsmöte hölls i Skara den 17 febr. Räkenskaperna för 1957, som balanserade på kronor 25 912: 97 och utvisade en behållning på kronor 22 551: 92, blevo på revisorernas tillstyrkan godkända. I kollektur hade influtit kronor 7 367: 75. I resekostnader och till noter m. m. hade utbetalats kronor 3 361: 05.

Under året ha liksom under föregående år hållits sänggudstjänster i olika delar av de olika kretsarna. — Den viktigaste händelsen var 70-årsjubileet, som hölls i Skara den 9 nov., då över 100-talet sångare kommit samman.

Efter musikgudstjänsten hölls tesamkväm i Församlingshemmet för sångare och inbjudna. Ordföranden prosten Samuel Melin hälsade välkommen och vände sig särskilt till biskoparna Nygren och Danell. Han gav därefter en historik över K. S. V:s 70-åriga verksamhet. Biskop Sven Danell framförde Västergötlands Körförbunds hyllning i ett spirituellt tal och överlämnade blommor till ordföranden. Biskopen avslutade med bibelläsning och bön, och sist sjöngs en psalm.

Den nuvarande styrelsen utgöres av följande: Prosten Samuel Melin, ordf., kyrkoh. G. Nordquist, v. ordf., kyrkoh. E. H. Cederbom, sekr.

och l:e dir., komminister C. Th. Ekelöf, kassa-förvaltare, kyrkoh. Hen. Andersson och Fru Anna Fredin samt dirigenterna B. Fridén, A. Lundin och musikdir. Bo Nilsson.

Gullspång den 2 januari 1959.

Erik H. Cederbom
sekr.

Lunds stiftskrets

Arbetsåret 1958 för K. S. V. i Lunds stift inled- des s. a. s. med invigningen av stiftsgårdens i Båstad kapell och därmed även dess orgel, till vilken K. S. V. lämnat ett avsevärt bidrag.

En röstvårdskurs för präster inom stiftet måste tyvärr inställas på grund av intet intresse för en sådan. Dessbättre var så ingalunda för- hållandet med den sedvanliga koralveckan, vil- ken även i år samlat omkring 80-talet deltagare från Kiruna i norr till Malmö i söder. Samlings- punkten var som förra året koral- och mäs- musik med föredrag, och instruktioner av hrr G. Arnér, G. Aulén, L. Edlund, P. Edwall, H. Göransson, A. Nygren, S. Rosengren, C. E. Ro- senquist, J. Rudin samt B. Astrand.

Dagligen hölls såväl morgon- som aftonan- dakt i det lilla förnämliga kapellet, vilket även fick tjänstgöra som föreläsning- och övningssal varvid den brillianta Nils Hammarbergorgeln var till stor glädje.

Arsmöte hölls i april med domkyrkoorganis- ten Henry Weman som intressant interpret i ämnet Afrikansk ton i kral och kyrka, ljudligt åskådliggjord i utmärkta bandupptagningar. Vid höstmötet i nov. gav teol. dr. Jacob Jacobsson några synpunkter på problemet om försam- lingens deltagande i gudstjänstsången med ut- gång från musiken i synagogan.

Vid uppläggnings- och årets arbeten ha som förut samarbete skett med såväl kyrkomusiker- föreningen, kyrksångsförbundet som bildnings- förbundet.

Malmö i dec. 1958.

N. G. Zettergren
sekr.

Strängnäs stiftskrets

Strängnäs Stifts Kyrksångsförbund, Kyrko- sångens Vänner har under detta arbetsår ägnat sin mesta tid åt K. S. V:s körsektionsuppgifter för spridande av en mera homogen körkultur visavi tonbildning, tonträffning, gehörlära och liturgisk sång. Vid en avgiftsfri sexdagarskurs på Stiftsgården Stjärnholm har dessa ämnen va- rit föremål för en ingående instruktion. Vid samma kurs behandlades högmässans historiska utveckling i två instruktiva föredrag, liksom även det musikhistoriska skeendet under 2 000 år. För de i kursen deltagande organisterna ha- de det liturgiska orgelspelet ett stort utrymme på programmet.

Förbundsstyrelsen har planlagt en utvidgad verksamhet bland barn- och ungdomskörerna, ävensom en diskussionsdag för organister och präster omkring ämnet förrättningsmusik. För- sök till en allmän uppryckning av förrättnings- musiken anser vi vara av vital betydelse på grund av dåligt, tyvärr idealbildande, föredöme som visas från många håll.

Vid nästa års ombudsmöte kommer den gre- gorianska sången och psalmvespern att bli före- mål för behandling.

Strängnäs den 30 dec. 1958.

Harry Carlsson
sekr.

Stockholms stiftskrets

På senare år har det blivit så att föreningen mötts en gång om året till en utfärd, då delta- garna beretts tillfälle att studera både kyrkor och orglar. Detta år skedde denna utfärd den 11 juni i det allra vackraste vårväder. Me- ningen var, att vi skulle få se några Sörmlands- kyrkor och samtidigt höra deras orglar. Vi hade en känsla av att färdas som genom en trädgård med fruktträdsblom och syrener. En vackrare ram kunde vi aldrig ha önskat för vår resa denna gång. Dess första mål var Södertälje, där kyrkoherde S. Håkansson visade oss den gamla fina kyrkan. Sedan lät kyrkans organist den av Marcussen & Søn byggda mycket förnämliga

kororgeln Ijuda. Ett flertal stämkompositioner kom till användning, där några stycken ur J. S. Bachs Orgelbüchlein spelades.

Tuna medeltidskyrka var nästa sevärdhet på vår färd. Kyrkoherde G. Mimer berättade litet om denna helgedom. Vår ordförande, Waldemar Ahlén, spelade på orgeln, som byggts av Mårtensson i Lund år 1949. En mycket angenäm stund bereddades oss i Tuna prästgård hos kyrkoherde och Fru Mimer, där vi undfågnades med kaffe och dopp.

I den lilla Bergshammars kyrka från 1200-talet finns en orgel av O. Grönlund från år 1957. Vår ordförande spelade på den. Nog fick man intryck av ett fullgott instrument, som dock var väl kraftigt tilltaget för detta lilla kyrkorum.

I Nyköpings S:t Nicolai beundrade vi den egenartade arkitekturen. Kyrkan har sin skönhet i sina ofullkomligheter. Ungefär så uttryckte komminister E. Broberg saken, när han visade oss runt i det märkliga kyrkorummet. Vi fick också bese Nicolais mycket ändamålsenliga församlingslokaler.

Så kom till sist Oxelösund med S:t Botvids kyrka, denna unika helgedom i betong, skapad av arkitekt Rolf Bergh. Säkerligen reagerar människor olika inför detta byggnadsverk, så skilt från konventionell kyrkostil. Men *en* sak är viss: man kommer inte ifrån det starka intrycket inför denna kyrka. Kyrkoherde B. Håkansson och kyrkoadjunkt R. Arvidsson var våra ciceroner i kyrkan. Orgeln är från Kemper i Lübeck, synnerligen välljudande. Tydligt har detta kyrkorum goda akustiska möjligheter. Waldemar Ahlen spelade stycken av Sörensson och Micheelsen. Så fick moderna tonsättare komma till tals i denna extremt moderna helgedom. Effekten av detta möte mellan modern arkitektur och musik var högst märklig och stannar kvar i minnet.

Så var denna mycket innehållsrika färd slut. Vid den gemensamma middagen på Vårdshuset i Nyköping tackade professor Andreas Lindblom å samtligas vägnar för det sätt, på vilket Waldemar Ahlén genomfört denna utfärd. Till sist följde sedvanligt årsmöte. Inga förändringar i kretsens styrelse skedde.

Stockholm den 31 december 1958.

Karl Erik Fridblom
sekr.

Ärkestiftets stiftskrets

Sällskapets styrelse har under året utgjorts av domkyrkoorganisten Henry Weman, Uppsala, ordförande, domkyrkokomministern Öyvind Sjöholm, Uppsala, sekreterare, samt komministern Oscar Solén, Kungsgården, kantorn Harald Wallin, Hälsingtuna, och musikdirektören Per Erik Styf, Uppsala. Kassaförvaltare var intill den 19 mars kantorn Petrus Lindgren, Akerby, och därefter kantorn Hilding Edeby, Vaksala.

Styrelsen har under året haft två sammanträden. Årsmöte hölls i Uppsala den 19 mars.

Sällskapets verksamhet har under året omfattat studiedagar på olika platser i stiftet.

Den 7 januari hölls i Gävle en studiedag omkring högmässan, varvid musikdirektör Per Erik Styf ledde övningar i liturgisk sång och docenten Stig Lindholm föreläste över ämnet "Högmässan — tupplur eller uppvaknande".

Den 12 mars hölls i Hudiksvall en sammankomst, varvid förekom övning i liturgisk sång under ledning av musikdirektör Per Erik Styf samt samtal om gudstjänstspel.

Den 19 mars hölls i Uppsala i samband med årsmötet en livligt besökt studiedag, som inleddes med sjungen sext i domkyrkan. Därefter föreläste direktör Pehr Edwall om "Tidegårdens plats i evangeliskt gudstjänstliv" och domkyrkoorganisten Henry Weman om "Aktuella kyrkomusikaliska problem". På aftonen var ett samtal om koralspel anordnat, vid vilket musikdirektörerna Olle Scherwin och Per Erik Styf inledde. Anslutningen var vid detta tillfälle mycket god. Dagen avslutades med domkyrkans ordinarie musikandakt.

Den 4–5 oktober anordnades i Bjuråker koraldagar i samarbete med SKS i Sundhede. Kursens ämne var "Kyrkovisan i teori och praxis", och ledare var musikdirektör Lars Edlund.

Den 19–23 november hölls i Uppsala liturgiska dagar i samarbete med studentförsamlingen. Varje kväll bjöds ett rikt musikprogram, i några fall kompletterat med en föreläsning. — Sålunda ägnades onsdagens musikandakt i domkyrkan uteslutande åt engelsk kyrkomusik och avslutades med Evensong under medverkan av domkyrkokören och med domkyrkoorganisten Henry Weman som ledare. — Torsdagens afton uppfördes i Helga Trefaldighetskyrkan två mässor för kör och församling av Gelineau och Schroeder. Ledare för kören var musikdirektör Per Erik Styf. Vid detta tillfälle föreläste teol.

lic. Per Janzon om "Den musikalisk-liturgiska utvecklingen i Europa". — Vid fredagens sammankomst upprepade direktor Pehr Edwall sitt föredrag om tidegården, varefter Kyrkliga Frivilligkårens kör utförde svensk vesper. — Vid lördagens ordinarie musikandakt i Trefaldighetskyrkan förekom övning av mässpertierna, varefter den liturgiska veckan avslutades på söndagens afton med nattvardsgudstjänst enligt högtidligare formen i domkyrkan och under medverkan av inte mindre än tre körer.

Uppsala den 31 december 1958.

Sture Rolfhamre
sekr.

Linköpings stiftskrets

Styrelsen har bestått av följande personer: Biskopen, teol. d.r Torsten Ysander, ordf., kyrkoherde Olof Agrell, vice ordf. samt representant i Centralkommittén, kantor Henning Novik, sekr. och kassör, lektor H. Sandahl, musikdirektör Jan-Håkan Åberg samt komminister Bengt Westholm.

Styrelsen har sammanträtt den 10 juni.

Årsmöte hölls den 24 oktober under kyrkoherde Agrells ordförandeskap. I samband härmed höll musikdirektör Åberg föredrag över ämnet "Småkyrkornas orgelproblem" samt demonstrerade det nya Staruppositivet i S:t Larsgården i Linköping.

Under våren 1958 var en studiecirkel i Gregorianik anordnad i Linköping med kyrkoherde Arthur Adell såsom ledare.

I samband med ett studiekonvent för präster har musikdirektör Lars Edlund, Södertälje, hållit en dubbelföreläsning i Linköping över ämnet "Kyrkovisan".

Två musikkurser av musikdirektör Madeleine Uggla har delvis bekostats av KSV. Dessutom har anslag beviljats till Kyrkomusikaliska kursen i Vårdnäs ungdomsgård, kr. 400: —.

I S. K. S. musikutskott har kretsen representerats av kantor Mats Herlin, Gårdeby.

I kollektmedel har kretsen under året bekommit kronor 2 275: 04. Samtliga inkomster under året utgjorde kronor 2 400: 90 och utgifterna kronor 2 340: 90.

Sturefors den 31 december 1958.

Henning Novik
sekr.